

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
славім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні денесеня по
15 кр. від стрічки.

Положене Європи.

До всіх невідрадних вислідів оружної охоти європейських держав на переломі столітя, як се ми виказали в попередній статті, прилучає ся ще сумний економічний стан Європи. З одної сторони недостаток ринків для збування промислових витворів, а з другої сторони побідна конкуренція Америки у всіх галузях продукції зменшають постійно корисний розвій економічного стану Європи.

Як-раз послідні виправи Англії на полудне і Європи на схід причинили ся немало до того пересилєня. Вправді сї виправи усунули були надпродукцію товарів в деяких галузях промислу і викликали живіший рух, але тим більшої стагнації належить ся надїяти небавом; а для иньших галузей промислу, які не стоять в звязи з воєнним ремеслом, мілітарні подвиги є просто убійчими.

Передовсім всесвітна торгівля потерпіла через те, що багато кораблів правительства винаймали для транспорту своїх військ і довозу угля. Через те подорожжі фрахти пересилок, а надто можливість скорого і певного транспорту стала меншою. Відтак, як другий важний чинник для промислу і торгівлі, настало подорожжє угля величезним запотребованєм воєнних флот. Далека виправа на схід, а ще більше форсовна бльокада полуднево-африканських берегів для недопущєня боєрської контрабанди, пожерли такі засоби угля, що єго всесвітна ціна підскочила значно в гору.

Подорожжє продукованого угля загадали зараз використати зорганізовані углекопи для підвисненя своєї платні та для скорочєня робучого часу в закопах. По части се удало ся їм всюди і викликало нове і тревале подорожжє сєго необхідно го, пального материялу для промислу і мо-

реплавства. Але далеко важнійшою причиною теперішнього та будучого застою є се, що широкі ринки збуту товарів у Китаю та в полудневій Африці зникли на довгий ряд літ. Цвітучі та продуктивні країни замінила війна в пустині, тубольцям заціпила в грудь ненависть, яка буде жевріти і розвивати ся від рода в род. На довгий ряд літ Китай заледви чи зможе сплатити приобіцяну державам контрибуцію на відшкодованє понесених на виправу видатків, а Трансваль ще і тепер стелить ся димом та трупами давних піонірів культури на сих окраїнах сьвіта. Надто ще чума та голод в Індиях підтяли економічні засоби сєї багатой землі, та зменшили єї значїне для сьвітового промислу та торгівлі.

А з другої сторони повстає грізний конкурент против Європи, який не лише цілу земску кулю обнимає своїми могутними раменами, але навіть саму суперницю — Европу засипує обильнійше, дешевше і скорше випродукованими товарами так різними, як промисловими.

В Европі урожай буде гірший від мирного, а в богато краях викаже великий недобір, а мимо сєго не можна надїяти ся добрих цїн на абїже, бо в Америці є сєго року знаменитий урожай. Заможність Європи зменшила ся наслідком великих банкрутств богато фінансових фірм в Німеччині, а промислових в Росії, де страту бельгійських капіталістів обчислюють на 718, а французских на 620 мільонів франків.

Чим слабшим є фінансовий стан нашої части сьвіта, тим труднійше їй бороти ся з заатлантийским конкурентом. В рілництві Сполучені Держави вже рішучо мають перевагу над Европою, а небавом стануть до борби з європейским промислом і без сумніву поконають єго. Над сєю заповідню застановляли ся вже європейські фінансісти та промисловці, а між иньшим делегати австрійских торговельних палат на недавній конференції з представителя-

ми міністерства фінансів і торгівлі, домагали ся задля охорони перед Америкою утворєня європейської митової унії.

Однак такий помисл є невикональним серед теперішних відносин. Коли Англія не змогла створити великобританьского митового обсягу, до якого належали би лише сї кольонії, то тим менше змогли б згодити ся на сє європейські держави, розділені між собою різними та часто суперечними інтересами. Але головне діло в тім, що в сїм напрямі не діє ся нічо, а послідна спільна конференція в Газі змогла лише ослабити віру у тривкість якихсь загальних засад, принятих на підставі взаїмного порозуміня держав.

Захланність на безпосередній, близький знак заслїплює міродайних політиків, що покидаючи основи правдиво культурного розвою, намагають ся оружем здобри ти се, що може принести лише витревалу повна діяльність духових та тілесних си, народа. А сї грїхи вже пімстили ся і будуть ще дальше мстити ся на Европі.

Бесїда посла Пугуляка при дебатї над предло-
женєм водних доріг.

Прийшовши до слова, не знаю, що я повинен і що буду говорити над §. 17, знаю однак, що кождий буквиньський посол, прийшовши до слова в дебатї над сїм предметом, не сьміє замовчати про таке безпоцадне трактованє Буковини при сих господарских питаннях.

Нагла, шалєна охота до праці уложила у високої палатї відносина так, що годї назвати їх нормальними. Коли хто не належить до клубу, який може післати до урни 40 до 50 людей, трудно єму прийти до слова, а як прийде часом, то при такім параграфі, до якого, не знати, як забирати ся.

Мій сусїд, краєв, прїятель і товариш по лївїй сторонї був на стільки щасливий, що прийшов скорше до слова і виповів усьо те, що ко-

Львівська духовна семінарія

в літах 1897—1901.

(Дальше).

На засіданю видїлу з дня 3. сїчня 1898 р. рішено написати до чєскої часописи «Museum» допись про жите в львівській семінарії та вислати «Душпастиря» потомцям в Загребі. Зносини з чєскими богословами трєвали не довго. Нєприхильним всяким зносинам з чєскими богословами був тодішний голова Читальнї В. Кунїцкїй. Він перепер на засіданю видїлу з дня 2. червня 1898 р., щоби Чєхам не посилати більше часописий та з ними не переписувати ся бо, як казав, зносини такі без знаня чєскої мови для питомцїв безхосєнні, а впрочїм Чєхи самї їх зїрвали, бо на останний лист, висланий до Сьветліка, не прийшла відповідь. Те саме внесєно і на загальнім зборї. Мимо опору Єрмого, збір прийняв внесєне видїлу, аби застановити зносини з Чєхами.

На слїдуючих зборах Читальнї з дня 16.

падалиста 1898 р. внесєне Я. Левицкого, аби поновно відновити зносини з Чєхами — упало.

На сїм кінчать ся зносини Читальнї з чєскими богословами. Роботу сїю перейшло на себе літературно-наукове товариство, що не уважало єї, як Читальня, безхосєнною. Ініціатором відновленя зносин, сїм разом уже через Літ.-наукове товариство, був Єрми, що р. 1898/9 увійшов до єго видїлу. На засіданю видїлу з 11. сїчня 1899 р. прийнято вже до відомости, що зносини з Чєхами, іменно з богословами оломунецкої семінарії навязано поновно. Видїл постарав ся о висилку туди «Л.-Н. Вїстника». З Єрми переписував ся тоді Іван Коваж. В однім своїм листї висказує Коваж радїсть з наведєня зносин та виражає надїю, що вони не скоро зїрвуть ся. Завдяки особливо Єрмому, зносини розширили ся і на иньші славянські семінарії. І так на засіданю з дня 9. марця 1899 р. повідомив Єрми видїл, що крім до Оломунця, писав він також до Загребу і дїстав відтам дуже прихильну відповідь. На сїм засіданю рішено засновати в ціли успішнійших зносин з славянськими богословами осїбний кружок, цілком приватно, в відрї Літ.-наук. товариства. Так повстав «славянський кружок». Першим єго головою був Єрми.

В члєни сєго кружка вписало ся зараз кільканайцять питомцїв. Уже в цьвітнї 1899 р. переписували ся члєни кружка з сїми семінаріями: Патрило з Вєкославом Потрчом в Марїборї; Бодрєвич з Йосифом Демшаром в Люблянї; Пікило з Антоном Ратаєцом (тамже); Вєрбєнець з Івом Дуїмузічом в Сараєві; Галїнт з Йосифом Добровочом в Цєльовци; Скубин з Йосифом Костєчкою в Горїцє; Шєвчик з Іваном Рєцом (тамже); Бачинський з Райком Копчалїчом в Дяковци; Понятин з Штрайтмом в Бернї і Яр. Левицкий з Йосифом Враншїлем в Оломунци та Францом Райнїшом в Кєнїгрєці.

Члєни славянського кружка писали по сьому, так само писано і з другого боку: Чєхи по чєски, Сєрби по сєрбски і т. п. Майже в кождїй славянській семінарії були такі, що добре читали і розумїли по нашому, а до сєго помічним їм було знанє великорускої мови, якої учать ся питомці майже всїх славянських семінарїй. Чєску мову знали вже по трохи львівські питомці, бо ще попередного року читали ся они разом під проводом Єрмого та шчили по чєски і вчили ся чєскої граматики. Листи иньших славянських богословів читано при помочи словарів. З часом набрали переписчики виправи о стільки,

ждий Буковинець відчуває і мусить сказати при дебаті над вищезгаданим предметом.

Я пересвідчений, що кожний із 11 Буковинців, коли би він прийшов до слова, був би говорив те саме, був би співав ту саму пісню — може на іншу мелодію.

Висока Палато! В предложеню водних доріг лежить велика, далекоглядна думка. Північна частина нашого краю має бути перерізана на цілій лінії від заходу до сходу водними дорогами, котрі мають получити Чорне море з Балтійським і Північним.

Водні дороги і залізничні лінії перебігати муть майже всі часті Ціслітаві і будуть мати свій важний вплив на цілу державу.

А вплив сей проявляти меть ся в подвійний спосіб: він буде сейчасовий або безпосередний а далі й посередний. Безпосередний буде такий, що тисячі робітничих рук уведе в рух, і розділить мільони поміж спрагнене праці і хліба населене, а посередно відділювати ме корисно на торговлю і означувати ме хід розвою культурного в найдальшу будуччину.

Грудь кожного австрійського підданого радуєть ся на думку такої перспективи, тим більше, що всі майже мешканці коронних країв будуть мати із сего користь. Північні з водних доріг, полудневі із залізниць. Але лише майже всі, бо один коронний край виходить на сім дуже погано: Буковина! На Буковині після сего предложеня не регулювати муть жадної ріки, не будувати муть ні одного каналу, а після інвестиційного предложеня не поведуть жадної залізничної лінії, отже не принесуть між голодне населене Буковини хліба, ані не обіймуть сего краю лінією водних доріг. Так отже не подумано про край сей коронний ані в теперішности, ані на будуче.

Буковина поперекинана ріками у всіх напрямках; головною рікою уважаєть ся Прут, бо Дністер лиш на малій просторони становить границю нашого краю. Сей останній задумують регулювати і сполучити каналами.

У самій середній краю не завозить ся на жадні уліпшення. Вправді регулюєть ся Прут і то за помічю грошей австрійських на підставі умов з Росією і Румунією, але се виключно лиш до австрійської границі — до Новоселиці. Як бачимо, регулюєть ся у нас ріки, але поза границями, або на границі, але в самім краю навіть не прийде до того, щоби через перекопане мимоходом сказати би невеличкого каналу між Прутом а Дністром сполучити наш край з сітню водних доріг.

Наш край вже самою природою багато випосажений. На рівнинах величезні просторони урожайні рілі, гори двигают відвічні ліси та скривают у своїм нутрі багатства мінералів. Помимо того кидають Русини, найчисленніший нарід на Буковині, сей край та утікають масами до Америки. Се доказує, що передо всім Русин є виставлені на найбільшу нужду. З принципіальним ставленем перепон в духовім та куль-

що вже розуміли бодай те, що читали. На засіданях сего кружка раджено над предметом переписки та відчитувано деякі важніші уступні листів. Змісту листів, хочби й найважніших, я подавати не буду, бо се злишне; скажу лише загально, що з нашого боку писали питомці про український народ, его відрубність, про нашу історію, літературу, відносини в російській та австрійській Україні, про відносини партійні і т. д. Згодом по таким вступі переписка зміняла ся вправді на більше особисту, але все таки в кождім листі натякає ся й про справи загальні, найновіші. Те саме писали Славяни із свого боку. Крім листовних зносин пересилано собі також взаємно ріжні книжки та часописи. Виділ «Літ.-наукового товариства» удавав ся в сім згляді до редакцій: «Міссіонара», «Прапора», «Посланника», до виділу «Товариства св. апостола Павла» та до товариства «Просвіта». Книжки та часописи даровані сими редакціями та товариствами пересилано Славянам. Передо всім прихильно відносилось до таких просьб товариство «Просвіта».

(Дальше буде).

турнім розвою сего народу — о засноване першої рускої гімназії жebraєть приміром ні менше, більше, лиш 28 літ — мучать ся іще і ширять спустошеня елементарні нещастя, та понихають нарід до крайної нужди.

Лиш Прут та Черемош роблять рік-річно шкоди на мільони корон. Тож не диво, що нарід позбавлений всякої помочи від держави, і полишений собі самому на лоб, на шию, утікає до Америки в надії, поліпшити свою долю, бо у ріднім краю заперту має дорогу до всякого культурного поступу, та і в кривавій борбі о існуванє не може навіть в часті користуватись тими средствами, котрими модерна культура збогатіла наші народи.

Я гадав, що правительсто при нагоді такого великого господарского проєкту, як се предложене водних доріг, відхопить нагоду підпомочи сему народови добрим заробком і таким способом прислужити ся цілому краю, але предложене нищить надію і приносить лише гірке розчарованє. Се бо дуча і тяжка кара, яка показує ся в сім дивнім поступованю правительства. Мимоволі насуває ся питанє, чим ми Буковинці так провинили ся, в чім лежить наш переступок, що нас так гірко карають. Я застаював ся часто над сім питанєм, але вдоволяючої відповіді не міг найти. Ще найлекше мож се так зрозуміти, що ми може за добрі, за мало безлячні. Се вправді здає ся бути нашим нещастєм.

Одна бесіда на засіданю виділу бюджетового дає мені малу вказівку, чому то так нерівно і несправедливо обходять ся з нашим краєм. Там бесідник означив лиш два народи найважніші в Австрії, до котрих однак далеко переважаючу масу буковинської народности не числять.

Алеж я мушу против такого зрозуміння обставин австрійських, котре виразилось в господарских питаннях лиш за ярко, як найчелльіше протестувати. Таке зрозумінє австрійських обставин привело до того, що одні двигают з напруженем всіх своїх сил все лише тягарі на хосен другим, а другі-ж вихиснувала самі всі користі, які подає держава.

Як подивимо ся на лісту війська австрійского, то побачимо слідуєчий процентами визначеній склад: 28 2 Німців, 18 9 Мадярів, 14 6 Чехів, 4 Словаків, 9 4 Поляків, 7 9 Русинів, 2 9 Словинців, 6 8 Хорватів-Сербів, 5 8 Волохів і 1 5 Італійців. Німців і Чехів разом 42 8 проценти, а тих так званих маловажаєних, або, як пани Німці говорять, менше вартних є 38 3 процент. Я вношу сю лісту завше готову при собі.

Вичеркніть ряд тих так званих «менше-вартних» з лісти, а Австрію можна також вичеркнути з ряду сильних держав. В таким разі зменшила би ся в відповідний спосіб і так звана важність тої другої партії. Колиб тут меншість, котру тепер при кождій нагоді упосліджають, котра лиш з ласки тих «первороджених» жис, зрозуміла лишне свої інтереси заступати і колиб злучила ся в одну партію з якими 50 або 60 голосами, тоді би перестали єї упосліджувати і зачислювати єї між менше-вартних.

Майже між всіма партіями в сій палаті можливо при нараді над далеко переважаючими справами злучаючі моменти найти, а ті вправді існуючі принципіальні засади можна обмежити на деякі рідкі случаи. Кажуть, що шкода робить чоловіка розумним. Вправді був би вже час, з дотеперішньої шкоди народів, котрих заступаємо, відповідну науку скористати і злучитись до поважної, політично зрілої партії, без котрої палата і правительсто не могло би приступити до порядку дневного. Що-до моєї засади до предложеней справи, то мимо упослідження Буковини, я буду голосувати за предложенєм, бо тут ходить о дуже важну і далекосяглу справу для загального добра держави. Я позволю собі внести до резолюції виділу додаток. Резолюція відносить ся до приладження Прута для корабельної плавби і тут я додав би ще: «і рівночасно злучити каналізований Прут і каналізований Дністер каналом». Я скінчив. (Оплески).

Польске Коло у Відни.

Переговори між Стояловцями а президією Кола довели до порозуміння так, що чотири по-

сли сего мужицького сторонництва вступили в суботу до польского Кола. В сій справі появил ся ось який комунікат Кола: Дня 8. червня 1901. р. зголосили ся до президії польского Кола послі: *Бомба, Фіак, Шаєр і Вілк* та заявили охоту вступлення до Кола на підставі нині обовязуючого статута, наводячи за причину сего кроку признану ними потребу солідарної оборони народних і краєвих інтересів на внї, як і на внұтр, так супроти неприхильних чужих елементів в палатї, як і супроти тих послів в краю, які виволїкають домашні спори перед форум державної ради. Презес Яворський, висказавши свою горячу радість з причини сего зголошеня, скликав сей час засіданє Кола.

Ма сім засіданю п. Німентовський поставив внесене прийняти згаданих послів до польского Кола, а то по мысли § 2. статута Кола. Презес зарядив над сім внесенєм тайне голосованє, яко-го вислідом було прийняте проповнованих послів до польского Кола. Прийняті явили ся опислі в Колї. Презес привітав їх, висказуючи надію спільної, вирозумілої праці для добра їхнього народа і краю. П. Шаєр іменем нововступаючих висказав радість з причини приступлення до спільної праці.

Вчера, в городі Сахера в Пратері, відбув ся пращальний бенкет польского Кола, на який запрошено президента міністрів д. ра Кербера, а случайно був присутній також бувший президент кабінету г. Франц Тун. При шампанї презес Яворський звернув ся з тоастом до др. Кербера і висказав іменем Кола радість з причини плідности минаючої сесії та складаючи признанє і дяку президентови кабінету за его змаганя і успіхи задля уздоровлення парламенту і держави.

Др. Кербер у відповіді підніс льовльну і пожиточну працю польского Кола та запевнив, що правительсто, на якого чолї він стоїть, не уступить жадному другому правительству в праці коло добра Галичини. «В злучї з вами — сказав др. Кербер, хочемо відробити давні страги, хочемо вчинити все в напрямі новочасної культури. Сими чувствами перенятий підношу чару на честь польского Кола і его поважаного презеса».

З державної ради.

В суботу зачало ся засіданє палати послів о год. 10. мін. 20. відчитанєм внесень та інтерпелляцій. По відповіді міністра скарбу Бем-Баверка на інтерпелляції, приступлено з дневного порядку до *подрібної дискусії* над промисловою новелею (§§. 59 і 60).

Перший пос. Плячек підпирив вотум меншости, жадаюче прийняте додаткового внесеня до §. 59. промислового закона. По нїм промовляли оп. Помер і Шнайдер.

В голосованю відкиненє внесене Плячека, а прийнято поправку Шнайдра, наказуючу обношенє цвїтів по улицях і домах.

З черги приступлено до наради *над квотовим законом*. Після пос. Кайзера заняв голос президент міністрів др. Кербер і підпирив прийняте угоди з Угорщиною, виказуючи єї користі так для промислу, як для рільництва.

Опісля промовляв пос. Лехер і виїс, щоби квотовий закон переказано угодовій комісії з 48 членів. По замкненю дискусії, як генеральні бесідники промовляли пос. Удржаль contra і пос. Швайгелъ про, після чого *закон переказано комісії*.

В дальшій ходї почала ся дискусія над законом про будову льокальних залізниць. Референт Гіжовський промовляє за прийнятєм закона. На сім перервано наради о 7. год. вечером і назначено слідуєче засіданє на понедїлок рано.

Між внесенями пос. Добошньський і тов. виїс одно за заведенєм поспішного, прямого поїзду з Кракова до Варшави, та друге за побудованє двох медично-хемічних будинків в Кракові. Пос. Шнайдер інтерпелював, чи правдиво є погололка, що Гільзнера уласкавлено.

НОВИНИ.

— Календар. Ві в торник: гр.-кат. Теодозій; рим.-кат. Варвара. — В середу: гр.-кат. Ізаакія; рим.-кат. Онуфрія.

— Друга ювілейна процесія під проводом ВПреоєсв. Митрополита Шенцицького при величезнім здвигі вірних вирушила вчора пополудні з катедри св. Юрія до латинської катедри, а опісля до Успенської церкви. Звідси мала вступити до вірменської катедри, але з причини непогоди повернула прямо до катедри св. Юрія. — Третій обхід має відбутися сьогодні.

— Перші загальні конститууючі збори краю товариства кредиторів урядників і священників відбулися в четвер дня 6. н. ст. червня в великій залі Народного Дому при величезній участі так світської інтелігенції як і священників. Збори відкрив короткою промовою голова комітету основателів проф. Р. Цеглиньський. Почім вибрано його головою зборів, а він покликав на секретаря Ос. Кузьмича і уділив голосу п. Ан. Сероїчковському. П. Ан. Сероїчковський здав коротко справоздане з дотеперішньої діяльності комітету і приступив до відчитання статутів, котрі прийнято з деякими малозначними змінами, як пропущене польської і німської назви і пропущене на внесені сов. Заячківського §§. 40. до 42. про синдика. Опісля вибрано одностайно протектором товариства Єго Високопреосвященство Митрополита Андрея гр. Шенцицького і висказано йому через повстані з місць подяку за прийняте протекторату. О прийняте протекторату просила ВПреоєсв. Митрополита перед зборами депутація з рамени комітету основателів, зложена з пп. Ан. Сероїчковського, Ів. Бачинського і о. Ів. Давидовича. Опісля о. Давидович поставив внесені, щоби вибір надзираючої Ради відложити на слідуєчі збори. Внесено се му супротивився проф. Вол. Шухевич. При голосованні упало внесені о. Давидовича і приступлено до виборів.

Членами надзираючої Ради вибрано: д-ра Мик. Шухевича, проф. Цеглиньського, проф. Вол. Шухевича, сов. Заячківського, о. Ом. Темницького, сов. Яр. Ільницького, о. Йос. Фоліса, Ос. Кузьмича, Іл. Ярешкевича, Ів. Тивоновича, Ів. Петрушевича, о. В. Ганицького, Ів. Чернявського, ком. Тадея Левицького, сов. Юл. Січинського, сов. Т. Рєваковича, проф. І. Біча і канцеля. Ів. Каліна. Заступниками членів Ради надзираючої вибрано: пп. Пека, Панькова і Крижановського, урядників Дністра, гімназ. учителів Яньова і Дикого і урядн. «Нар. Торг.» В. Угрива. До комісії контролюючої увійшли: Йос. Мойсеєвич, рах. асистент Дирекції поштової, Ів. Мельник, рах. асист. Дирекції домен і лісів і Ю. Ганкевич, практикант Дністра.

Надзираюча Рада уконституувала ся вибираючи: президентом сов. Яр. Ільницького а його заступником о. Йос. Фоліса, секретарем Ілька Яремкевича, а його заступником Ос. Кузьмича. Опісля вибрала Рада надзираюча директорами пп. Ан. Сероїчковського, Ів. Бачинського і Гр. Грозька, а заступниками директорів о. Т. Лежогубського, д-ра В. Гукевича і д-ра Яр. Олесницького, що збори одностайно затвердили. Вибраних директорів уповажнено зарєструвати і ввести в життя товариство. По вичерпанню порядку дневного закрав голова проф. Р. Цеглиньський збори о год. 1/2 10 вечером.

— Святковані неділі і празники. З Сокальського доносять нам: В саме Вознесені Господне селяне в Подовім коло Радехова ходили з камінецьким евіденційним геометром та міряли свої поля і огороди. А що тут діє ся в неділю? З всіх доколичних сіл, стягають ся селяне до містечка Виткова нового на торг, мовби в будній день. По крамницях крик, лайки, прокльони, аж сумно слухати. Не зважають навіть, що в поблиській церкві править ся Служба Божа. А по шинках тутешніх то дійсна Содом і Гомора. А як прийде шабас, або яке иньше жидівське святко, от хотьби гамав, босини, то в містечку спокій, як мак сні. Жид не дозволить свого свята зневажати. Всі крамниці позамікани, а в шинках крім жидів і шинкаря християнки — лише самі «гой». Хотяйби яке жидівське святко випало і в неділю, тоді «гой» знає, що у жидів босини, пейсах, трубки, то до міста не рушать. Жид навіть не дозволить, щоби ему в его шабас або в святко яке урядове письмо доручити або оголосити, прочитати. Отже чи можна дивуватись, як жид каже: «наша віра ліпша»? А можеби ті, до котрих передовсім належить вихованіє народа в душі морально-релігійнім, замість розпинати тих, що голосували на пос. Барвіньського, доложили всіх старань, щоби той рух торговельний в неділі і свята бодай обмежено!

Вкінці замічу, що така погань діє ся і по других містах та містечках камінецького повіта і в сусідніх повітах. В Лопатині, брідського повіта, в рускі торжественні свята, як: в другий день Зелених свят, на Рождество Пресв. Богородиці і др. відбувають ся річні ярмарки, куди тягнуть навіть наші витківські шевці і боднарці з своїми виробами та наймають ся у жидів за «фірманів». Але як пр. Рождество Пресв.

Богородиці випаде в суботу, тоді ярмарок в Лопатині переносять на слідуєчий понеділок.

Т. Гол.

— 3 товариства ім. Котляревського у Львові. Засіданіє артистично-технічної секції відбуде ся в середу дня 12. с. м. о 6. год. вечером в локалі тов. «Руска Бесіда». Заряд просить всіх членів секції і членів-аматорів явити ся як найчисленнійше на засіданію.

— Ювілейний концерт устроює товариство «Львівський Боян» в другій половині с. м. яко в десятилітє свого істнованія. В програму концерту вйдуть твори усіх руских композиторів. До диригованія будуть упрощені усі дотеперішні диригентні «Львівського Бояна» а зглядно ком-позитори. Другого дня по концерті відбудуть ся наради делегатів усіх наших «Боянів». Близшу програму подамо в сих днях.

— Філія тов. «Просьвіти» в Стрию устроює загальні збори членів в четвер дня 13. с. м. в залі Народного дому. Дневний порядок: 1) Справозданіє Виділу Філії. 2) Справозданіє з діяльності і розвою поодиноких читалень в повіті. Делегати читалень звольть зложити єї справозданія устно на зборах, а крім того принести з собою коротке справозданіє на письмі. 3) Вибір нового виділу. 4) Виклад про се: як піднести економічний стан нашого селянства? — виголо-сить др. Іван Коцюба зі Станиславова 5) Внесеніє членів, дискусія і ради господарські. — Вечером о год. 7. розпочнуть ся *Вечерні народні в честь Тараса Шевченка*. Буде виголошена наука про Тараса Шевченка, деклямації єго поезій, співні «Стрийського Бояна» і иньші музикальні продукції. Вступ для членів «Просьвіти» безплатний.

— Безуспішні заходи. «Кієвская Газета» доносить, що заряд харківського «общества грамотности» нараджував ся над внесеною пропозицією о заведеніє малорускої мови в українських губерніях, заселених Українцями. Вислід нарад випав, як все, на некористь Українців.

— В Відня. В суботу відбув ся делегаційний обід, по яким цісар довго розмовляв з делегатами. З дел. Фоглером говорив монарх о роботі в парламенті і висказав надію, що як теперішня праця так і в осени підуть успішно парламентарні роботи, тимбільше, що, як монарх може з волею ствердити, всі сторонництва стремлять солідарно до усуненія кожної заходячої трудно-сти. З дел. Бавіньським розмовляв цісар про галицький сейм і про відносини в галицьких учительських семінариях. Опісля бесідував монарх з дел. Страньським про стан угоди на Мораві, з дел. Пацаком про роботу в парламенті і про свою поїздку до Праги, а з дел. Поповським про дотеперішню роботу в делегаціях.

— Нова дирекція залізниць. Міністер залізниць Віттек отворив в пятницю весняну сесію залізничної ради, на якій межі иньшими справами порішено отворити нову дирекцію залізниць в Чернівцях.

— Дефравдація. Кочоровекго Казимира, секретаря пов. урядів помічничих намісництва, який урядував в відділі ц. к. видавництва шкільних руских книжок, увязнено під закладом дефравдації на суму 14.000 корон.

— Судова розправа проти Евгєна Новіцького, б. комісара львівського магістрату, відбуде ся в понеділок дня 17. с. м. Обжалованого буде боронити адв. др. Тадей Дверницький, обжаловувати буде заст. прокуратора Швайдер.

— Російські дезертири. Михайло Станців і Михайло Йосько, з 16. роти іркутського полку піхоти в Кременці, зголосили ся вчєра в поліційній інспекції у Львові, яко безробітні. Обох послішено на разі на вільній стопі.

— 3 під російського кнута. З Гельсінгфорсу доносять, що російські власти заборонили видавати дві фінляндські часописи «Pohjalainen» і «Дневнік віборгскій». Крім того замкнено иньші видавництва на 14 до 30 днів.

— Султан убійником? З Царгороду насіла приватно вість, що султан Абдуль Гамід мав убити свого прибічного лікаря Негіб-бея і одного з двірських урядників. Коли минулого понеділка Негіб-бей натрав султанови лице і підніс руку, аби натерти ухо, султан підозрівачи єго о намір виконанія агентату, витягнув револьвер і кількома стрілами убив лікаря. На голос стрілів прибіг один з двірських урядників, але султан взяв єго за спільника Негіб-бея і застрілив на місці. Сю вість належить прийняти з всякою резервою, як взагалі вісти з Туреччини показують ся часто вдуманими.

— Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові оповіщує:

Дня 2. червня с. р. передано до прилюдного ужитку залізницю локальну Найгоф-Весеріц зі стаями Найгоф, Триєст, Зєбав, Константин-бад і Весеріц, як також перестанками Мальовіц і Страгоф. Стаяці отворено для руху загального з тим обмеженієм, що стаяція Триєст аж до викінчєви дороги доїздової служить тепер тільки для руху особового і пакункового. Перестанок Мальовіц уряджено для руху особового, обмеженого руху пакункового і для перевозу товарів в ціловозових наборах, а перестанок Страгоф

тільки для руху особового і обмеженого пакункового. Перевіз вибухових товарів є зборонений.

— Дрібні вісти. Ректором Ягайлонського університета в Кракові на слідуєчий рік вибрано проф. д-ра Едварда Янчевського. — Греміяльним каноніком рим.-кат. капітули митрополічної цісар іменував ке. д-ра Йосифа Зайховського, проф. церковної історії і права в перемській дисцезальній семінарії духовній. — В Кракові помер на удар серця Вітовт Жєлєхівський, урядник Товариства взаїмних обезпечєнь.

— Гумористичний кутик.

Пригода.

Ой на зеленій на горі
Та у вечірній у порі
Найшов я раз чистеньку,
Живую керниченьку. —
Води напив ся з земних жил
Що аж мині прибуло сил.
Ой на зеленій на горі
Та у вечірній у порі
Найшов я корчик рожі,
Стрийний у цвєті рожі —
Хотів нарвати рожий пук
Та лиш надрав на терню рук.

Ой на зеленій на горі
Та у вечірній у порі
Найшов я, як малину,
Мою красу — дівчину —
До неї чємво приступив,
Покійн вчливий їй зложив.
Ой на зеленій на горі
Та у вечірній у порі
Словами упоїла
Мене дівчина мила,
Та на всечасне незабудь
Болоче терня вбила в грудь.

Телеграми.

Відень, 10. червня. Цісар прийняв вчєра президента міністрів д-ра Кербера на приватній аудієнції.

Відень, 10. червня. Відроченіє палати послів наступить євентуально завтра.

Сольногород, 10. червня. Скликане на вчєра віче всєнімців розбили соціалньї демократи, против яких виступив Франко Штайн. Прийшло до бітєнки. Зібрані кидали в себе склянками. Богато осіб покалічєно, а одна тяжко ранена. Арештовано три особи.

Париж, 10. червня. «Matin» доносить, що париска поліція арештувала двох анархістів: фотографа Віго-на і маляря Деконе-а, які в своїх робітнях вироблювали вибухові матеріали.

Йокогама, 10. червня. Гр. Вазьдерзе прибув в суботу пополудна до Кубе, а вчєра виїхав в дальшу дорогу до Токио.

Пекін, 10. червня. Бюро Райтера доносить: Лігунчан одержав півурядову телеграму з повідомленієм, що китайський двір в послідних днях серіянь поверне до Пекину.

Льондон, 10. червня. «Standard» доносить, що на однім з кораблів занедужав один подорожний на чуму.

Вісти господарські, промислої і торговельні.

— 3 Сокальщини пишуть нам: Майже від марца с. р. не було у нас дощу, через що ярна дуже помарніла, а навіть озимі засіви, як пшениця та жито, котрі з зими виїшли добре, почали рідніти, а пшениця подекуди почала жовкнути. А тут спека щораз змагала ся. Аж доперва минулого тижня упало кілька дощів, через що всі засіви так озимі як і ярі прибрали красний вигляд. Тепер в цілій Сокальщині жива заповідають ся дуже гарно. Жита уже цвітуть, пшениця висипаєсь.

Овочевіє дерева у нас дуже красно цвили але богато цвєту обсіпало ся, бо було кілька приморозків около св. Юрія. Т. Г.

В Товаристві взаїмних обезпечєнь «Дністер» прибуло в місяці маю с. р. 10.813 важних поліс на суму 10,862.491 кор. обезпечєної вартости а премією 100.297 кор. 68 сот. Разом від початку року до кінця маю видано 33.782 важних поліс на суму 37,072.392 кор. з премією 324.200 кор. 10 сот. Попереднього року за той сам час було 27.642 важних поліс на суму 31,384.562 кор. з премією 264.045 кор. 43 сот.; с. є сєго року о 6.140 поліс а 60.154 кор. 87 сот. премії більше.

Шкід в маю с. р. прибуло 132 случаїв, більші пожари були в Олєшичах (16 шкід), в Коро-

